

VDAB
Ontcijfert

**Werkloos? Maak
jezelf niet kansloos!**
Een onderzoek naar de
beroepsaspiraties van de
Vlaamse werkzoekenden

Meer info
studiedienst@vdab.be

Samengevat

Uit deze Ontcijfert blijkt dat globaal ongeveer de helft van alle geregistreerde beroepsaspiraties geconcentreerd zitten in de 20 meest voorkomende beroepen per geslacht. Bij de vrouwen is dit fenomeen nog beduidend sterker dan bij de mannen. ‘Magazijnmedewerker’ en ‘Productiemedewerker’ zijn het populairst bij de mannen, bij de vrouwen wordt de lijst aangevoerd door ‘Administratief medewerker’ en ‘Winkelmedewerker’.

Voor de werkzoekenden die uitsluitend beroepsaspiraties aanvinken uit deze top-20 lijst zien hun kansen op de arbeidsmarkt gefnuikt door de grote concurrentie van andere werkzoekenden. Bijna 40% van de vrouwen en nagenoeg een kwart van de mannelijke werkzoekenden bevinden zich in deze situatie.

Het valt op hoe sterk deze cijfers verschillen per scholingsniveau. Bij de laaggeschoolden concentreren meer dan 57% van de aspiraties bij de mannen en 73% van de aspiraties bij de vrouwen zich in de 20 meest geselecteerde beroepen.

Bijna 35% van de mannelijke laaggeschoolde werkzoekenden en ruim 57% van de vrouwelijke laaggeschoolde NWWZ hebben bovendien uitsluitend beroepen geselecteerd uit de top-20 lijst.

Bij de hooggeschoolden zijn de aspiraties verspreid over veel meer beroepen, en is de concentratie bijgevolg veel beperkter: amper 15,5% van de hooggeschoolde mannen en iets meer dan 21% van de hooggeschoolde vrouwen hebben uitsluitend aspiraties in de top-20 beroepen. Bovendien verschillen deze top-20 lijsten sterk met deze van de laaggeschoolden, met beroepen als leerkracht, consulent en adviseur.

De globaal vrij sterke concentratie van beroepsaspiraties is voor VDAB geen nieuw gegeven. In de wetenschap dat dit fenomeen zowel voor de werkzoekenden als voor de werkgevers een negatieve impact heeft op respectievelijk het vinden van een job en het invullen van een vacature, werkt VDAB momenteel volop aan de ontwikkeling van een volledig nieuw oriëntatieconcept voor werkzoekenden dat zal resulteren in een grotere spreiding van de beroepsaspiraties en een meer fijnmazige matching tussen vraag en aanbod.

Situering

Sinds januari 2013 werkt VDAB bij de beroepenindeling in werkzoekendendossiers en vacatures met de Competentfiches. Werkzoekenden geven in hun VDAB-dossier aan welk van de beroepen uit deze indeling zij het sterkst ambiëren. Momenteel zijn er zo'n 650 verschillende beroepen selecteerbaar, afkomstig van deze Competent-databank. Uiteraard zijn deze beroepsaspiraties erg belangrijk in de automatische matching van de werkzoekenden met de door VDAB ontvangen vacatures.

In deze VDAB Ontcijfert gaan we na hoe de Vlaamse werkzoekenden omgaan met deze beroepsaspiraties. Zijn er beroepen die erg populair zijn? Is er een verschil tussen de aspiraties van mannen en van vrouwen? In welke mate beïnvloedt het scholingsniveau en de leeftijd van werkzoekenden hun keuze?

De analyse is gebaseerd op de data van eind december 2019. Door de coronacrisis is het aantal werkzoekenden ondertussen sterk gestegen (juni 2020), maar de problematiek die in dit document beschreven wordt, blijft intact.

De impact van Covid-19 op de beroepsaspiraties van de dus sterk gewijzigde werkzoekendenpopulatie kan een interessant onderwerp zijn voor een nieuwe latere studie.

Beroepsaspiraties van de Vlaamse inzetbare¹ werkzoekenden: een overzicht

Je hoeft geen arbeidsmarktspecialist te zijn om te beseffen dat torenkraanbestuurder of luchtverkeersleider niet de meest voorkomende beroepen zijn die door de Vlaamse inzetbare niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) geselecteerd worden als aspiratie.

In dit luik gaan we na welke beroepen dan wél het populairst zijn bij mannelijke en vrouwelijke werkzoekenden, en in welke mate de aspiraties van de werkzoekenden geconcentreerd zitten in slechts enkele beroepen.

De 86.447 mannelijke NWWZ in Vlaanderen zijn samen goed voor 234.376 genoteerde beroepsaspiraties en de 70.665 vrouwelijke NWWZ verzamelden eind december 2019 184.281 aspiraties. Er is geen opmerkelijk verschil tussen het gemiddeld aantal aangevinkte aspiraties door de beide geslachten, namelijk 2,71 bij de mannen en 2,61 bij de vrouwen.

Bij de mannen zijn 45,1% van al deze beroepsaspiraties geconcentreerd in de 20 meest voorkomende beroepen. Bij de vrouwen loopt dit op tot iets meer dan 56%.

Als we kijken naar de koppen in plaats van naar de aspiraties, zien we dat 62,9% van de mannelijke NWWZ minstens 1 beroepsaspiratie heeft uit deze lijst van 20. Ongeveer 1 mannelijke NWWZ op 4 (24,9%) heeft zelfs uitsluitend beroepsaspiraties geselecteerd uit de lijst van de 20 meest gekozen beroepen.

Bij de vrouwen is de concentratie nog sterker: bijna drie kwart van alle vrouwelijke NWWZ in Vlaanderen heeft minstens 1 beroepsaspiratie uit de lijst van 20 meest gekozen beroepen (72,3%), en bijna 40% heeft uitsluitend aspiraties uit deze lijst aangevinkt.

Mannen kiezen het vaakst het beroep 'Magazijnmedewerker': van de 86.447 mannelijke NWWZ hebben er 16.886 dit beroep aangegeven als aspiratie, dat komt neer op bijna 1 mannelijke NWWZ op 5 (19,5%). Ook 'Productiemedewerker' is erg populair: 18,6% van de mannelijke werkzoekenden heeft dit beroep geselecteerd.

Het beroep van 'Administratief medewerker' is bij vrouwen het populairst: 16% van hen heeft dit beroep aangeduid. In totaal zijn er 8 beroepen die door minstens 1 op 10 vrouwelijke werkzoekenden zijn aangevinkt.

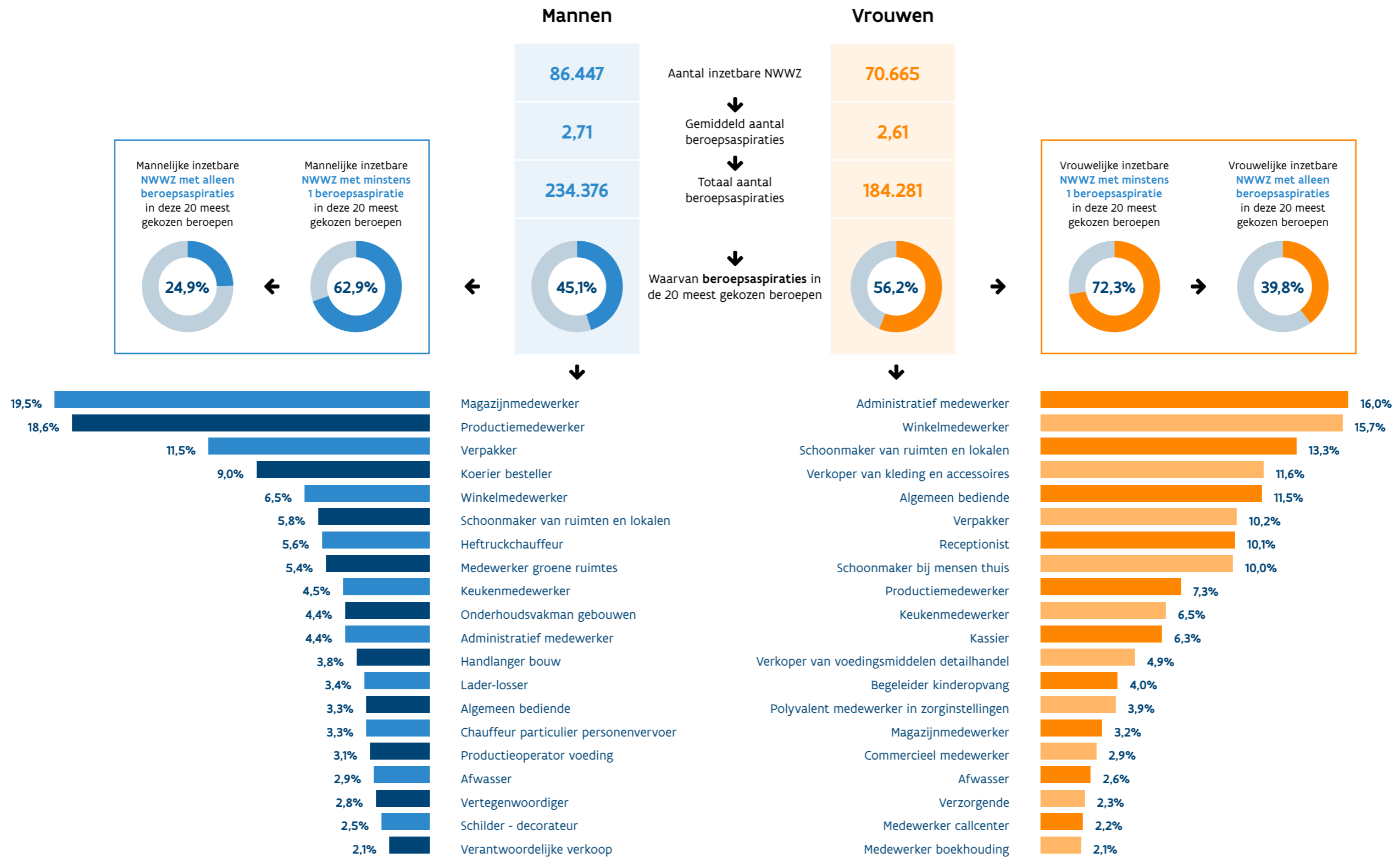
Op basis van figuur 1 kunnen we concluderen dat de 20 meest voorkomende beroepen bij de mannen en de vrouwen goed zijn voor pakweg de helft van alle beroepsaspiraties van de Vlaamse werkzoekenden. Dit is nefast voor de dynamiek en mobiliteit op de arbeidsmarkt: de werkzoekenden verdringen elkaar voor deze veelal laaggeschoolde jobs, en het bemoeilijkt de zoektocht van werkgevers die vacatures hebben voor andere beroepen.

Gezien deze concentratie in een beperkt aantal beroepen, is het als werkzoekende belangrijk om je via een gedetailleerde olijsting van je competenties in je VDAB-dossier trachten te onderscheiden van de anderen. Anders dreig je als werkzoekende weg te zinken in de werkloosheid.

¹ Er zijn veel redenen waarom een werkzoekende als niet-inzetbaar wordt beschouwd, zoals bijvoorbeeld in psychologische behandeling, enkel tewerkstelling in de sociale economie mogelijk, ... Om de leesbaarheid te bevorderen, wordt de term 'inzetbaar' in de rest van dit document weggelaten.

Figuur 1: De beroepsaspiraties van de Vlaamse werkzoekenden, ingedeeld naar geslacht

Beroepsaspiraties Vlaanderen – totaal

Beroepsaspiraties van de Vlaamse werkzoekenden volgens scholingsniveau en leeftijd

totaalgemiddelde: zowel bij de mannen als bij de vrouwen heeft ongeveer 1 op 4 van de laaggeschoolde NWWZ het meest voorkomende beroep opgenomen in zijn of haar selectie. De mannen selecteerden het vaakst 'Productiemedewerker' (25,6%), op de voet gevolgd door 'Magazijnmedewerker' (25,0%). Bij de vrouwen is 'Schoonmaker van ruimten en lokalen' (23,8%) het populairst, maar ook 'Winkelmedewerker' (21,1%) wordt door meer dan 1 op 5 laaggeschoolde vrouwen aangevinkt als aspiratie.

In dit deel gaan we na in hoeverre het scholingsniveau en de leeftijd van de werkzoekenden een impact heeft op hun selectie van beroepsaspiraties. We nemen hiervoor de laag- en de hooggeschoolden² onder de loep.

De beroepsaspiraties van laaggeschoolden

- **Analyse**

Uit figuur 2 blijkt dat de Vlaamse laaggeschoolde niet-werkende werkzoekenden goed zijn voor 114.080 beroepsaspiraties bij de mannen en 66.753 bij de vrouwen. Het valt op dat de gemaakte aspiratiekeuzes zich voor deze groep nóg sterker concentreren richting de 20 meest gekozen beroepen: 57,4% van alle mannelijke beroepsaspiraties zitten gebundeld in de 20 meest voorkomende beroepen, bij de vrouwen loopt dit zelfs op tot 73%.

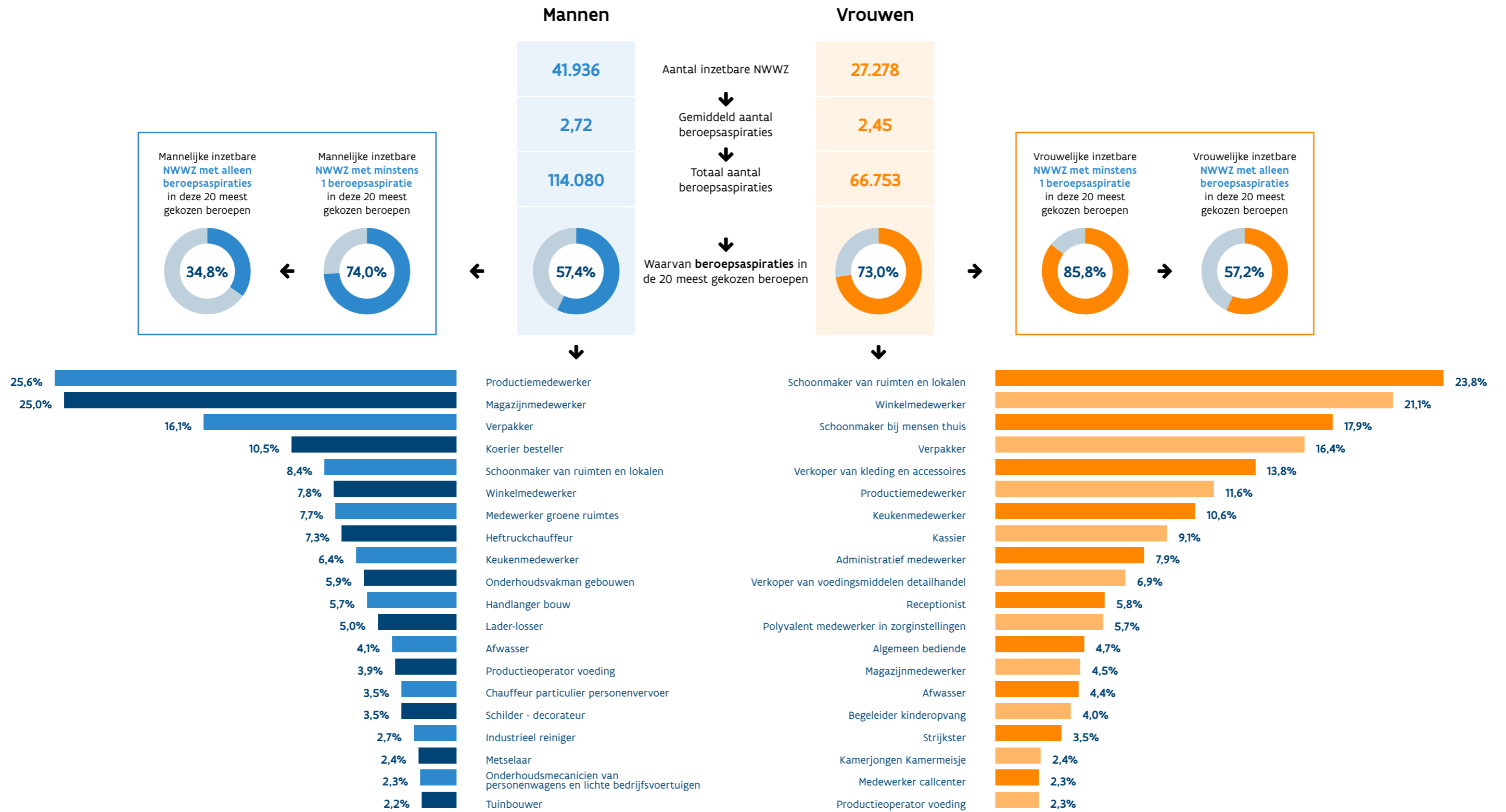
Bijna drie kwart van de laaggeschoolde mannen en 85,8% van de laaggeschoolde vrouwen hebben minstens 1 beroepsaspiratie uit deze lijst aangevinkt. Bijna 35% van de laaggeschoolde mannen heeft uitsluitend beroepsaspiraties uit deze top-20, bij de vrouwen bedraagt dit zelfs meer dan 57%.

Ook de aandelen van het meest geselecteerde beroep liggen hier hoger dan voor het

² Als 'laaggeschoold' beschouwen we de werkzoekenden met een diploma of getuigschrift 2e graad, DBSO, BuSO en Leertijd. Als 'hooggeschoold' beschouwen we HBO5, professionele en academische bachelor, en master.

Figuur 2: De beroepsaspiraties van de Vlaamse laaggeschoolde werkzoekenden, ingedeeld naar geslacht

Beroepsaspiraties Vlaanderen – laaggeschoolden

- ‘Schoonmaker van ruimten en lokalen’: populair, maar toch een knelpunt

‘Schoonmaker van ruimten en lokalen’ is zoals gezegd het populairste beroep bij laaggeschoolde vrouwen, maar scoort ook bij de mannen erg hoog met een vijfde plaats. Toch is dit een

knelpuntberoep, met andere woorden een beroep waarvan de vacatures moeilijk ingevuld raken. Op het eerste zicht is dit zeer contradictorisch, zeker als we er het overzichtsscherm bijhalen voor dit beroep uit de interactieve toepassing ‘Beroepen in Cijfers’, raadpleegbaar op de website van VDAB.

Figuur 3: Het beroep ‘Schoonmaker van ruimten en lokalen’ in de interactieve toepassing ‘Beroepen in Cijfers’

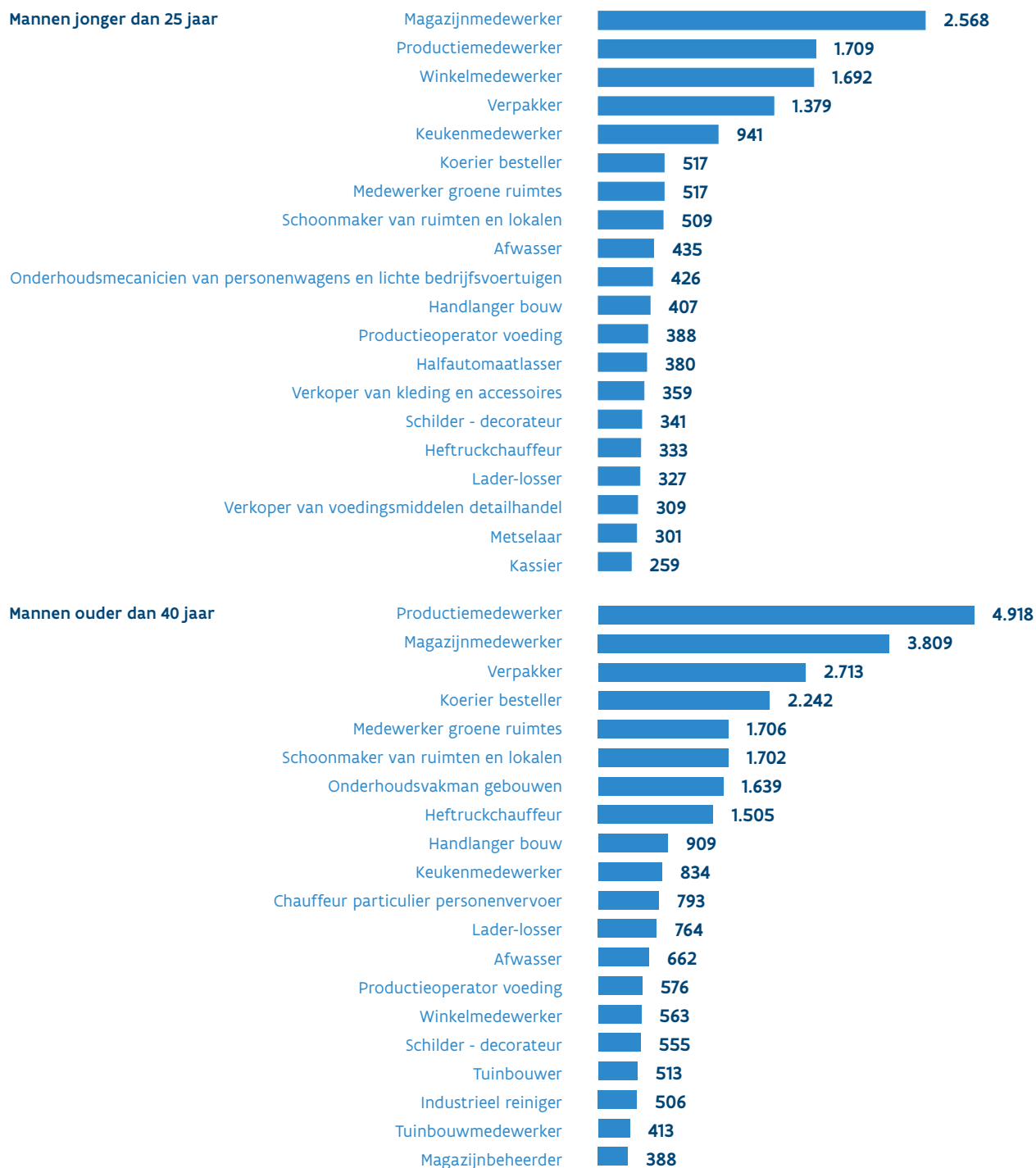
Uit figuur 3 blijkt dat Vlaanderen 15.789 NWWZ telde met aspiraties voor dit beroep, en dat voor slechts 574 openstaande vacatures (cijfers juni 2020). Eerder verrassende cijfers voor een knelpuntberoep. Uit ‘Beroepen in Cijfers’ blijkt echter dat het hier niet gaat om een knelpuntberoep waarbij er een tekort is aan mogelijke kandidaten, maar wel omwille van kwalitatieve redenen enerzijds en specifieke

arbeidsomstandigheden anderzijds. Talenkennis, hoge rendementseisen, specifieke kennis van de gebruikte materialen en machines, zijn slechts enkele aspecten die hier meespelen. Blijkbaar wordt de job serieus onderschat door de werkzoekenden die dit beroep als aspiratie aanvinken, en/of zijn de vereisten van de werkgevers bijzonder streng gezien de ruime arbeidsreserve.

- **Ventilering van de laaggeschoolden naar leeftijd**

Top-20 bij de mannen (in volgorde van aantal getelde aspiraties)

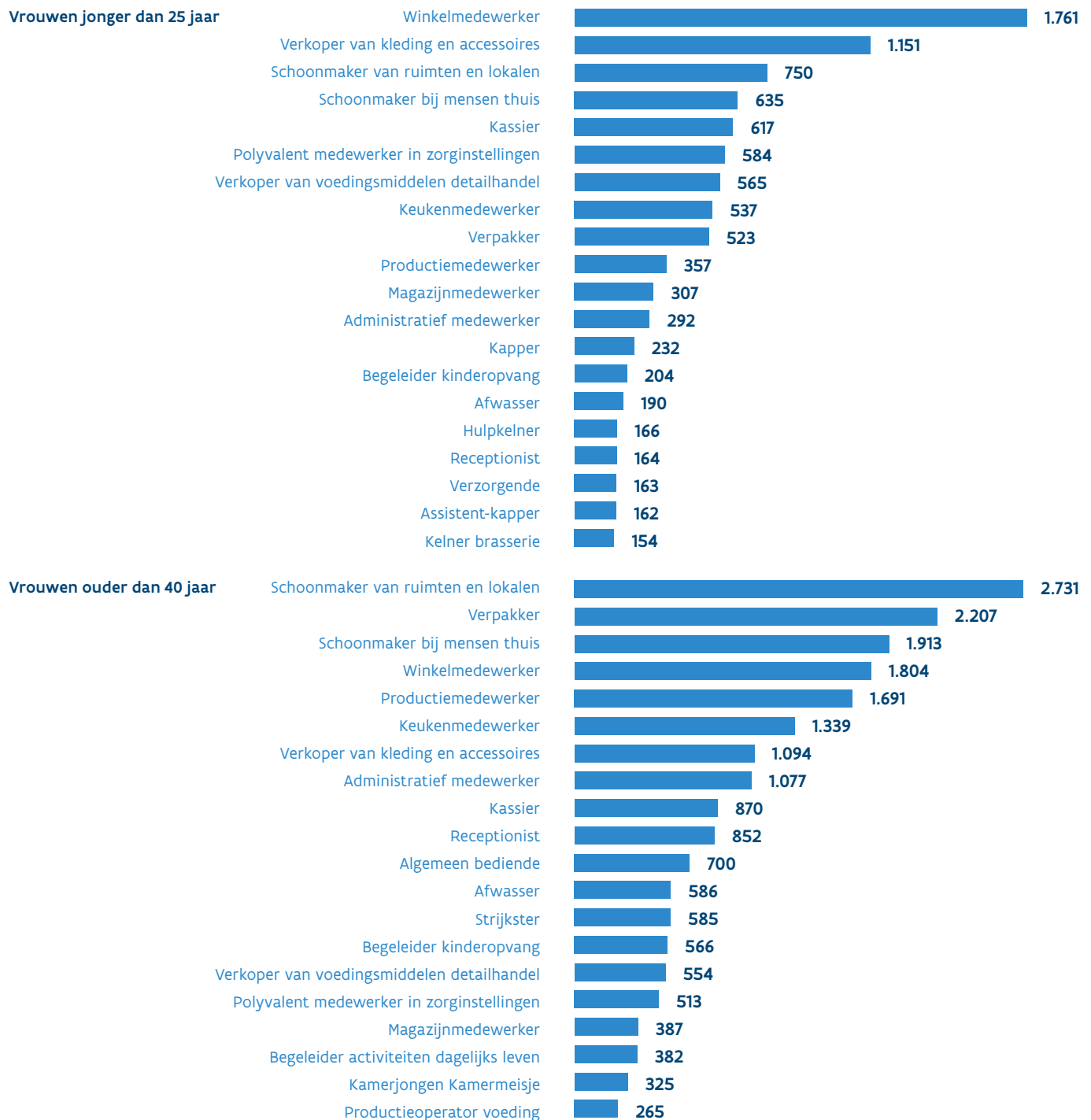
Figuur 4: De top-20 van de geselecteerde beroepen - de Vlaamse mannelijke laaggeschoolde werkzoekenden, ingedeeld naar leeftijd

Het valt op dat er relatief weinig verschillen zijn tussen de beroepsaspiraties van jongere en oudere laaggeschoolde mannen: 14 beroepen komen in de beide leeftijdsklassen voor, de top 2 is zelfs identiek, weliswaar in omgekeerde volgorde. Enkele

beroepen in de verkoop, populair bij de jongeren, zijn in de lijst van de 40-plussers wel vervangen door enkele tuinbouwberoepen. Globaal bevatten beide lijsten veel fysiek belastende beroepen, zoals 'Handlanger bouw' en 'Lader-losser'.

Figuur 5: De top-20 van de geselecteerde beroepen - de Vlaamse vrouwelijke laaggeschoolde werkzoekenden, ingedeeld naar leeftijd

Figuur 5 toont aan dat bij de vrouwen de verschillen tussen jongeren en ouderen zelfs nog iets kleiner zijn: 15 beroepen komen in de beide leeftijdsklassen voor. Waar bij de jonge

laaggeschoolde vrouwen '(Assistent-)Kapper' en 'Medewerker callcenter' populair zijn, komen bij de oudere vrouwen beroepen als 'Strijkster' en 'Kamermeisje' in de plaats.

Het gegeven dat driekwart van de laaggeschoolde mannen, en meer dan 85% laaggeschoolde vrouwen minstens 1 beroepsaspiratie heeft uit de lijst van de voor hen 20 populairste beroepen, suggereert de beperkte keuze door en voor laaggeschoolden in onze kenniseconomie.

Hier ligt dus een grote uitdaging voor de VDAB-bemiddelaars om de veel ruimere beroepenwaaier bekend te maken en werkzoekenden ervoor warm te maken: het moet voor hen die werkzoekenden bemiddelen en begeleiden een belangrijke bekommernis blijven om deze laaggeschoolden te wijzen op mogelijks interessantere beroepen waaraan ze misschien niet meteen gedacht hadden, of die haalbaar worden mits bijkomende gerichte opleidingen (zie verder: “Wat doet VDAB?”).

De beroepsaspiraties van hogeschoolden

- **Analyse**

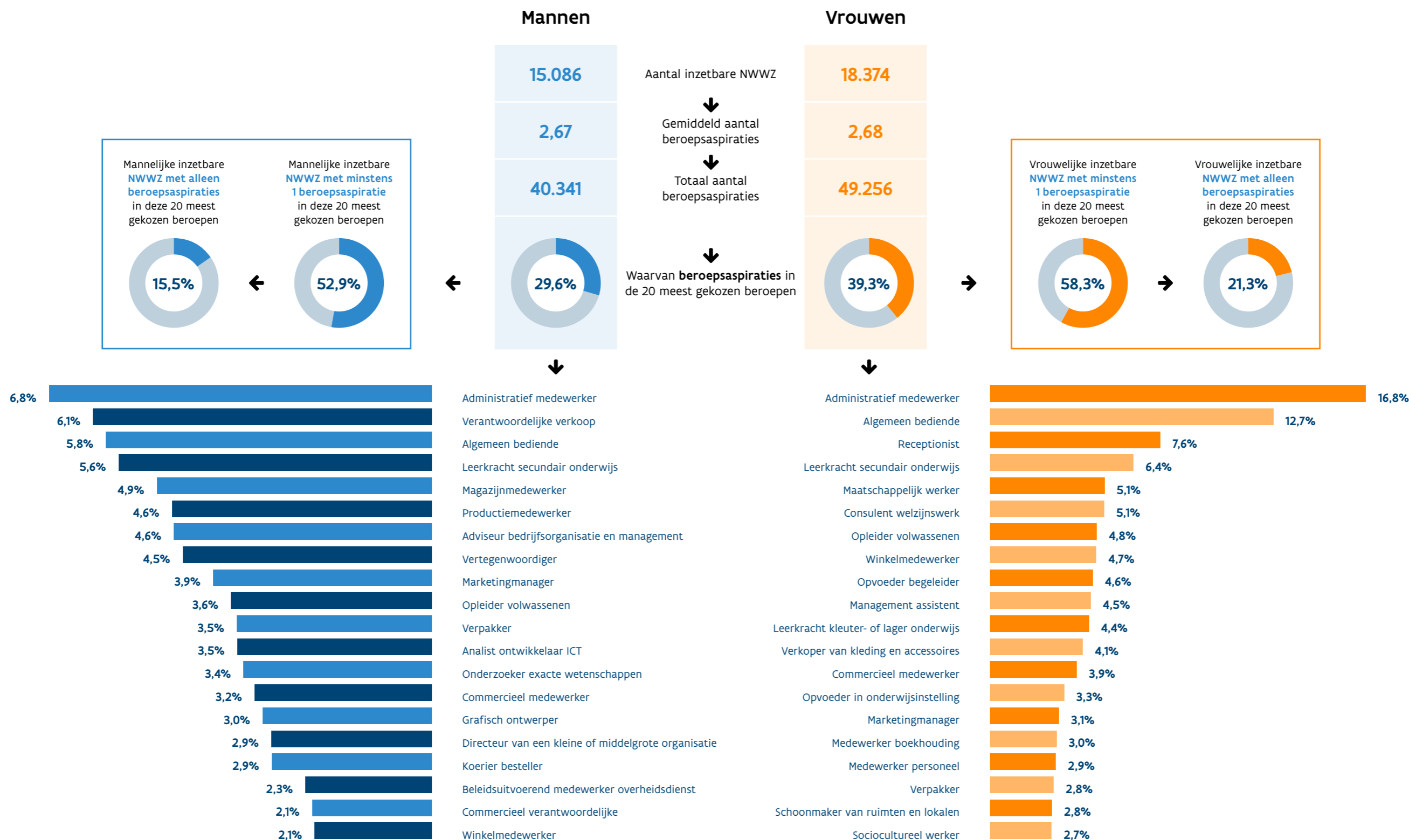
Aan de hand van figuur 6 kan de volledige redenering worden overgedaan voor de hogeschoolden. Het valt meteen op dat alle ‘concentratiepercentages’ hier een pak lager liggen, wat uiteraard positief is: bijna 30% van de beroepsaspiraties van de hogeschoolde mannen, en bijna 40% bij de hogeschoolde vrouwen, situeren zich in de 20 populairste beroepen, tegenover ruim 57% en 73% bij de laaggeschoolden.

De grootste verschillen tussen de beroepsaspiraties van de hoog- en laaggeschoolden komen misschien wel tot uiting in het aandeel van het meest gekozen beroep, nl. ‘[Administratief medewerker](#)’: minder dan 7% van de hogeschoolde mannen heeft dit beroep aangevinkt, wat duidt op een veel grotere spreiding van de aspiraties over de verschillende beroepen. Met een aandeel van 16,8% voor het meest geselecteerde beroep bij de vrouwen is ook hier het verschil met de laaggeschoolden opvallend (23,8% voor schoonmaker van ruimten en lokalen).

Anderzijds is het opmerkelijk dat er in de lijsten van 20 populairste beroepen toch ook een aantal beroepen zitten die helemaal geen hoog scholingsniveau vereisen, zoals ‘[Verpakker](#)’, ‘[Winkelmedewerker](#)’, ‘[Schoonmaker](#)’ en ‘[Koerier besteller](#)’. Solliciteren onder het bereikte onderwijsniveau wijst op een soms moeilijke (her)intrede (zeker voor oudere werkzoekenden – zie figuren 7 en 8 hierna) en kan ook de oorzaak van verdringing zijn van laaggeschoolden door hoger geschoolden.

Figuur 6: De beroepsaspiraties van de Vlaamse hooggeschoolde werkzoekenden, ingedeeld naar geslacht

Beroepsaspiraties Vlaanderen – hooggeschoolden

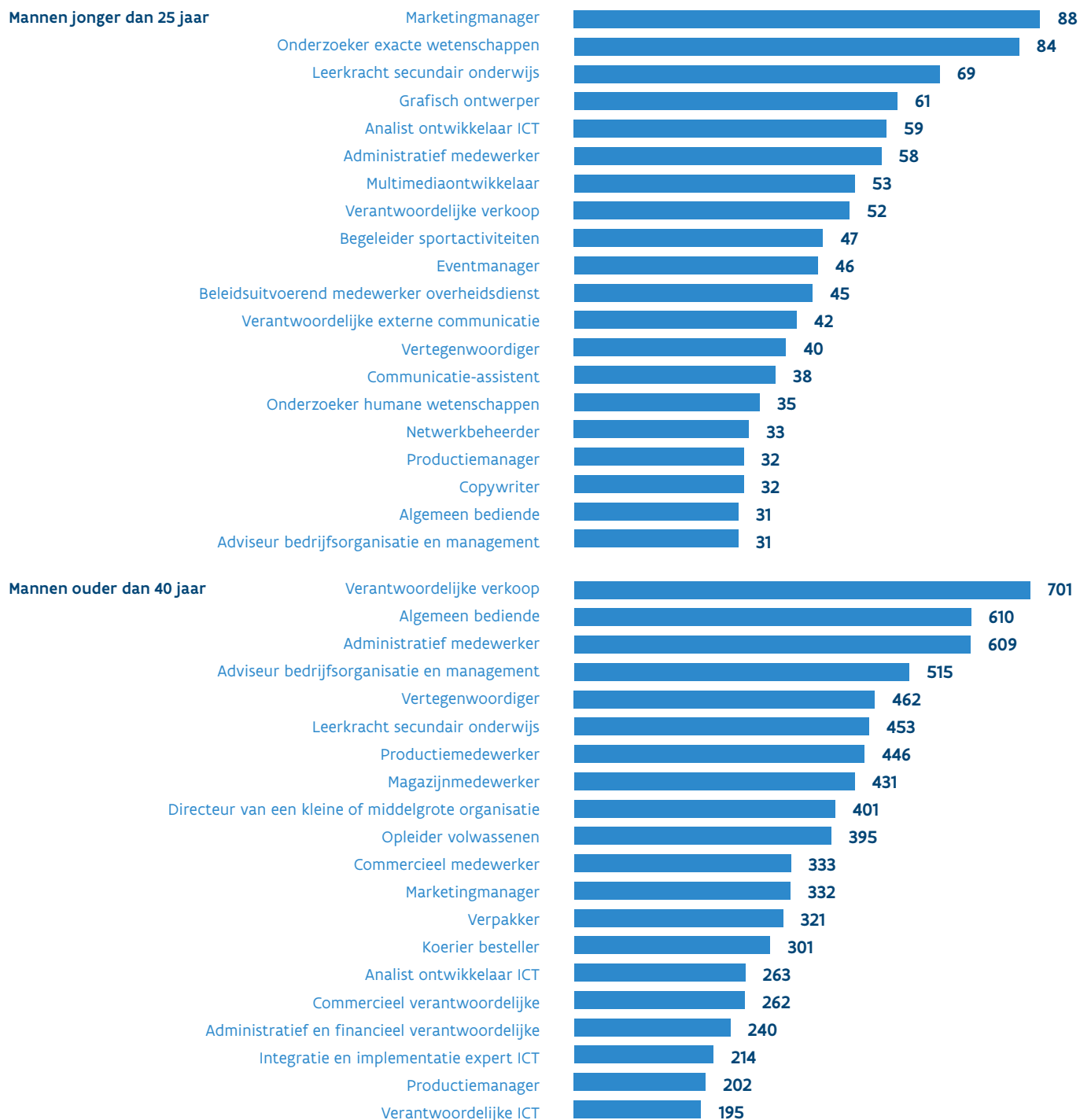

- **Ventilering van de hogeschoolden naar leeftijd**

Het is interessant om ook de hogeschoolden verder te ventileren naar leeftijd.

Top-20 bij de mannen (in volgorde van aantal getelde aspiraties)

Figuur 7: De top-20 van de geselecteerde beroepen - de Vlaamse mannelijke hogeschoolde werkzoekenden, ingedeeld naar leeftijd

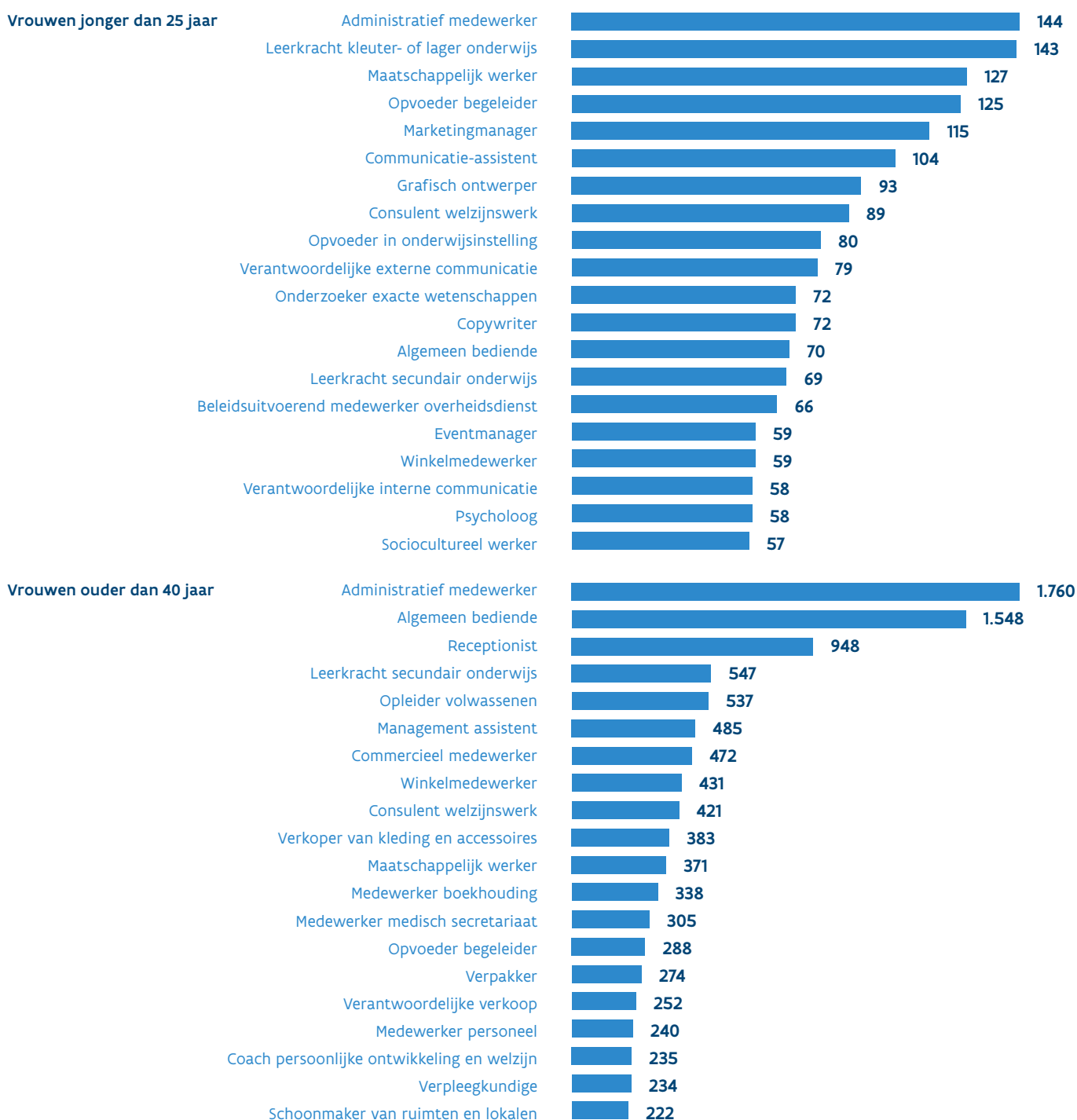
Bij de mannen jonger dan 25 jaar staat er in de top-20 geen enkel 'minder gekwalificeerd' beroep. De lijst van de 40-plussers ziet er behoorlijk anders uit. Hier vinden we naast 'Magazijnmedewerker' bijvoorbeeld ook 'Verpakker' en 'Koerier besteller' terug, beroepen die eveneens geen hoog

scholingsniveau vereisen. Anderzijds duiken bij de ouderen ook beroepen op waarvoor veelal beroepsrelevante ervaring verwacht wordt, zoals 'Directeur van een kleine of middelgrote organisatie', 'Marketingmanager', 'Productiemanager' en 'Verantwoordelijke ICT'.

De lijst ziet er anders uit voor vrouwen.

Top-20 bij de vrouwen (in volgorde van aantal getelde aspiraties)

Figuur 8: De top-20 van de geselecteerde beroepen - de Vlaamse vrouwelijke hooggeschoolde werkzoekenden, ingedeeld naar leeftijd

Zowel bij de jonge als bij de oudere vrouwen zitten heel wat opvoedende en maatschappelijke functies bij de beroepen met de meeste aspiraties ('Opvoeder begeleider', 'Maatschappelijk werker', 'Consulent welzijnswerk', 'Leerkracht'...). Anderzijds zien we ook hier bij de oudere hooggeschoolde

vrouwen enkele vreemde eenden in de bijt die doorgaans minder scholing en/of kwalificatie vragen, zoals 'Verkoper van kleding en accessoires', 'Verpakker', en 'Schoonmaker van ruimten en lokalen'.

Dat de hooggeschoolden een veel grotere spreiding laten zien over de beroepen, hoeft niet te verbazen. Het gamma aan mogelijke diploma's van hooggeschoolden impliceert veel uitgebreidere keuzemogelijkheden op de arbeidsmarkt, en de globale kennis van de economie en haar mogelijkheden is bij hooggeschoolden doorgaans beduidend groter dan bij laaggeschoolden. Bovendien zijn de mobiliteit, de interesses en de leergierigheid vaak uitgebreider, wat maakt dat deze groep minder geneigd is om zich te beperken tot zogenaamde 'containerberoepen' in de nabije omgeving en de waaier aan beroepsaspiraties globaal veel ruimer is.

Anderzijds blijkt dat nogal wat hooggeschoolden het op een bepaald moment wat rustiger aan willen doen in een nine-to-five job, zonder de stress en de zorgen van een gespecialiseerde, hooggekwalificeerde baan. Ook een periode van inactiviteit (werkloosheid, ziekte, inactiviteit door zorg voor kinderen...) kan aanleiding geven tot solliciteren naar een job op een lager kwalificatieniveau.

Wat doet VDAB?

Vooreerst moet duidelijk gesteld worden dat de concentratie van beroepsaspiraties in een beperkt aantal beroepen voor VDAB geen nieuw gegeven is. Sinds jaren hebben bemiddelaars aandacht voor deze problematiek, en proberen ze de horizon van de werkzoekenden te verruimen naar andere beroepen die ze in eerste instantie misschien niet of minder ambieerden.

Ook online werden er tal van initiatieven genomen die werkzoekenden kunnen helpen in het verkennen van de arbeidsmarkt, hun sterktes en zwaktes daarin, eventuele remediëringmogelijkheden, en (her)oriënteringsopportuniteiten.

De veranderende maatschappij, de toenemende online mogelijkheden en de technologische vooruitgang nopen VDAB er echter toe haar dienstverlening naar de klant kritisch te blijven evalueren. Een belangrijk initiatief daarin is

de uitrol van een nieuw oriëntatieproces dat momenteel ontwikkeld wordt, en waarin een gepersonaliseerde oriëntatiepagina centraal zal staan. Alle informatie wordt hierop samengebracht met links naar beroepenpagina's, oriëntatietools, opleidingen, sectorale pagina's, enzovoort. Dit allemaal in een visueel erg aantrekkelijk kleedje dat de klant moet stimuleren in het ontdekken van de arbeidsmarkt en zijn of haar opportuniteiten daarin.

De oriëntatietools, die uitgaan van de interesses, waarden, soft skills en competenties van de klant, zullen de verregaande personaliseringsmogelijkheden en de daarbij horende efficiëntie en klantvriendelijkheid per individu optimaliseren. Dit alles moet resulteren in een fijnmazige positionering van de klant en een sterk onderbouwde zoektocht naar een job.

Alhoewel geen doel op zich, zal de grotere diversifiëring van de werkzoekendenprofielen die voortvloeit uit deze fijnmazigheid, ook leiden tot een breder spectrum van beroepsaspiraties.

Conclusie

Uit de analyse van de beroepsaspiraties van de Vlaamse werkzoekenden komen heel diverse aspecten naar voren.

Vooreerst is het opvallend dat in het algemeen de beroepsaspiraties erg sterk geconcentreerd zitten in een beperkt aantal beroepen. Dit maakt het er voor de werkzoekenden niet eenvoudiger op in hun zoektocht naar een job, want de concurrentie met andere werkzoekenden in dit beperkt aantal beroepen is groot, vooral bij de laaggeschoolden. Ook voor de werkgevers is dit nadelig, omdat deze concentratie in slechts een beperkt aantal beroepen ook impliceert dat er heel wat beroepen zijn waarvoor er nauwelijks aspiraties worden aangevinkt.

Tevens is het opmerkelijk dat heel wat - vooral oudere - hooggeschoolden een job ambiëren die eigenlijk onder hun opleidingsniveau is. Uiteraard kunnen er tal van redenen aan de grondslag liggen van deze opmerkelijke vaststelling, maar het bemoeilijkt nogmaals de zoektocht van een deel van de laaggeschoolden naar een job wegens de kans op verdringing door een deel van de hoger geschoolden.

De registratiemogelijkheid van zowel vereiste competenties aan de vraagzijde (werkgevers) en de aangeboden competenties aan de aanbodzijde (werkzoekenden), kan een belangrijke troef zijn om zich als werkzoekende toch te onderscheiden in dit groot aanbod van 'concurrenten' met dezelfde beroepsaspiraties. Ben je uitmuntend in het opzetten van een mooie etalage, zal je gegarandeerd extra kansen hebben voor sommige jobs als winkelmedewerker. En de voormalige uitbater van een eethuisje die het wat rustiger aan wil doen, zal voorsprong hebben in zijn sollicitaties als keukenhulp. Het is een belangrijke uitdaging voor VDAB om zowel werkgevers als

werkzoekenden te blijven ondersteunen in het zorgvuldig aangeven van dergelijke gevraagde of verworven competenties uit de verschillende 'levensdomeinen' (studies, vroegere (studenten) jobs, verenigingsleven, vrije tijd, ...), om zo de spreekwoordelijke naald in de hooiberg te reduceren tot een efficiënte zoektocht naar de juiste arbeidskracht of de meest geschikte job.

In het verlengde van deze redenering ligt uiteraard ook het belang van opleidingen. Met de beroepsaspiratie van winkelmedewerker biedt een opleiding Word of Excel wellicht minder meerwaarde, maar misschien is een taalcursus Frans of Engels wél een grote meerwaarde in stedelijke of toeristische centra. Het zou een reflex moeten zijn van iedere werkzoekende (en van de bemiddelaars die hen informeren en begeleiden) waarvoor de zoektocht naar een gepaste job toch moeilijker blijkt te zijn dan verwacht, om het opleidingsaanbod van belangrijke spelers op dit vlak, waaronder VDAB, grondig door te nemen. Met een dergelijke opleiding kan de werkzoekende zich onderscheiden van de vele andere werkzoekenden die zich in dezelfde 'jobvijver' begeven (lees: die dezelfde beroepsaspiraties hebben).

Zoals vaak blijkt uit arbeidsmarktanalyses, hebben ook hier het regulier onderwijs en de vele vormingsinstanties een niet te overschatten rol. Uit de jaarlijkse VDAB-schoolverlatersstudie blijkt telkens opnieuw dat nog ieder jaar duizenden jongeren op de arbeidsmarkt komen zonder enig diploma, met de gekende, nefaste gevolgen: te weinig kansen op de arbeidsmarkt, omdat hun ontoereikende competenties voor een veeleisende arbeidsmarkt (cfr. ook de vaak hoge vereisten voor laaggekwalificeerde jobs) hen grotendeels dwingen om beroepen te 'ambieëren' waarvoor er al een overaanbod van kandidaten is.

Uit heel wat internationaal cijfermateriaal (o.a. gebundeld in de interactieve VDAB-toepassing 'Vlaanderen binnen Europa') blijkt dat Vlaanderen goed scoort voor belangrijke indicatoren als werkzaamheidsgraad, werkloosheidsgraad,

scholingsniveau, etc. Er is hoe dan ook steeds marge voor verbetering, zoals blijkt uit o.a. het aantal laaggeschoolde of langdurig werkzoekenden die Vlaanderen momenteel nog steeds telt, ondanks de blijvende jobdynamiek en de relatief lage werkloosheid. Deze studie toont (nogmaals) aan dat een groot deel van deze groep te kampen heeft met het structurele gegeven dat hun aansluiting op de arbeidsmarkt niet optimaal is. Vlaanderen biedt nu eenmaal geen duizenden openstaande vacatures voor beroepen zoals magazijnmedewerkers of verpakkers.

Bijlage: de vijf provinciehoofdsteden

In deze regionale bijlage bekijken we de resultaten van de 5 provinciehoofdsteden: Antwerpen, Gent, Brugge, Hasselt en Leuven.

Het valt op dat de concentratiepercentages van de beroepsaspiraties in de top-20 van de meest voorkomende beroepen voor zowat alle invalshoeken vrij gelijklopend zijn.

Bij de laaggeschoolde mannen zijn de verschillen uitermate klein: alle 5 steden scoren tussen 59,8% (Leuven) en 62,1% in Gent. Bij de laaggeschoolde vrouwen zijn de verschillen slechts iets groter, met 70,1% in Hasselt tot 77,5% in Antwerpen.

Bij de hogeschoolden stellen we min of meer dezelfde tendens vast. Bij de mannen scoort Brugge het laagst (27,4%), maar het verschil met Hasselt, dat het hoogste aandeel laat optekenen met 32,1%, is beperkt. Opvallend is dat Brugge bij de hogeschoolde vrouwen dan weer het hoogste percentage laat zien (43,0%), terwijl Gent met 37,2% hier het laagste concentratiepercentage kent.

Op het eerste zicht lijkt het dan ook vreemd dat er wél belangrijke verschillen bestaan tussen de 5 provinciehoofdsteden als we alle NWWZ in rekening brengen, zonder onderscheid naar scholingsniveau. Bij de mannen is er namelijk een kloof van 10 procentpunten tussen Leuven (39,5%) en Antwerpen (49,9%), bij de vrouwen zijn de verschillen nog groter: 43,9% in Leuven en 61,2% in Antwerpen. Deze opvallende verschillen zijn echter te verklaren door de samenstelling van de werkzoekendenpopulatie naar opleidingsniveau: in Antwerpen is nagenoeg de helft van de NWWZ laaggeschoold en zijn de hogeschoolden goed voor amper 18,2%, in Leuven loopt het aandeel hogeschoolden daarentegen op tot 39,1%. Door

het gegeven dat de percentages tussen laag- en hogeschoolden zo sterk verschillen, heeft deze verschillende samenstelling uiteraard een belangrijke invloed op de totaalcijfers.

Belangrijk is om ook hier na te gaan hoe groot de “harde kern” van NWWZ is die uitsluitend aspiraties heeft voor beroepen uit de top-20.

Zoals eerder al bleek, liggen de percentages van de NWWZ met uitsluitend beroepsaspiraties in de top-20 veel hoger bij de laag- dan bij de hogeschoolden. Bij de laaggeschoolde mannen fluctueren de percentages tussen 32,2% in Brugge en 37,8% in Gent, bij de laaggeschoolde vrouwen is dat 52,6% in Hasselt en 65,2% in Gent. Gent laat voor de laaggeschoolden dus twee keer het hoogste percentage optekenen, al zijn de verschillen met Antwerpen erg klein. Ter herinnering: voor gans Vlaanderen bedragen deze percentages 34,8% voor de mannen en 57,2% voor de vrouwen.

Bij de hogeschoolden schommelen de percentages tussen 11,6% in Hasselt en 17,4% in Leuven voor de mannen, en tussen 17,9% in Gent en 26,1% in Brugge voor de vrouwen. Brugge laat dus zowel het laagste percentage optekenen voor de laaggeschoolde mannen als het hoogste percentage voor de hogeschoolde vrouwen. Voor gans Vlaanderen heeft 15,5% van de mannelijke, en 21,3% van de vrouwelijke hogeschoolde NWWZ uitsluitend beroepsaspiraties uit de top-20-lijst van meest gekozen beroepen.

De provinciehoofdsteden scoren dus zowel bij de hoog- als bij de laaggeschoolden niet eenduidig hoger of lager dan het Vlaams gemiddelde.

BEROEPSASPIRATIES Stad Antwerpen

TOTAAL

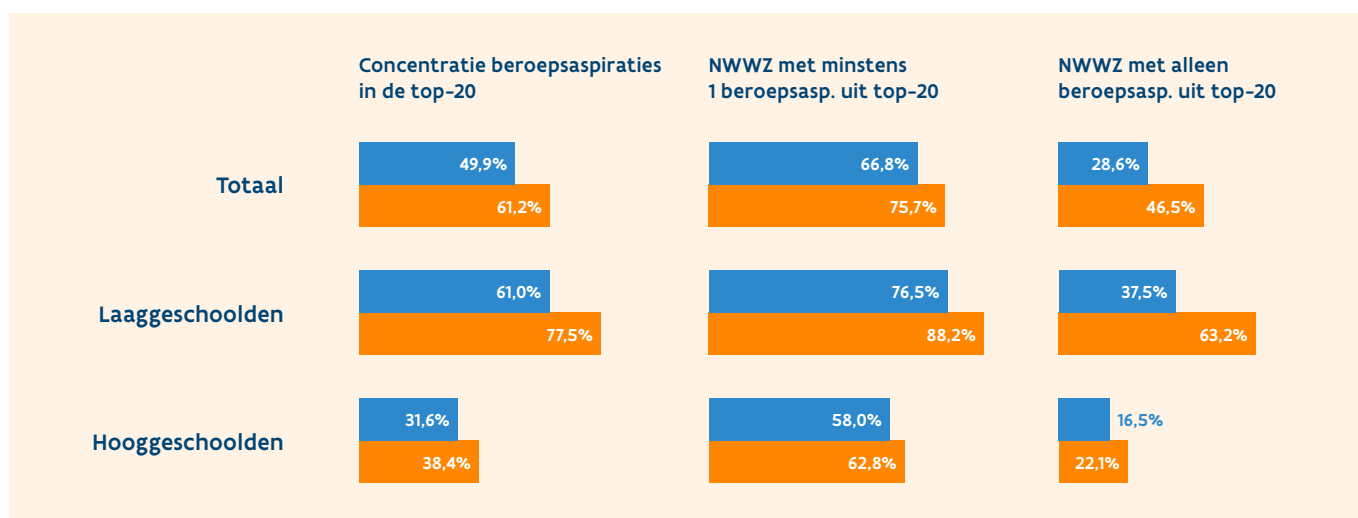
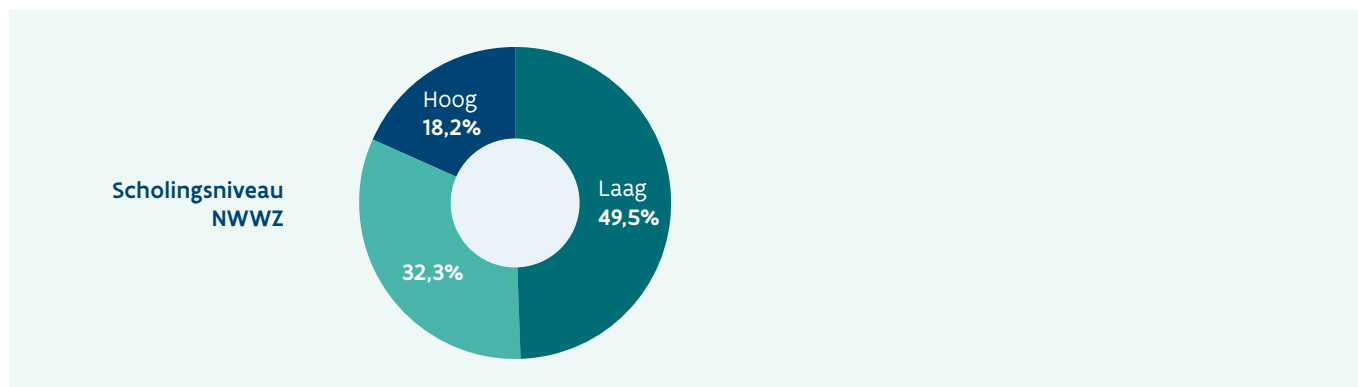
	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	15.376	→	43.350	49,9%	10.264 = 66,8%	4.399 = 28,6%
Vrouwen	11.609	→	30.506	61,2%	8.787 = 75,7%	5.396 = 46,5%

LAAGGESCHOOLDEN

	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	8.195	→	22.827	61,0%	6.271 = 76,5%	3.073 = 37,5%
Vrouwen	5.169	→	12.626	77,5%	4.557 = 88,2%	3.265 = 63,2%

HOOGGESCHOOLDEN

	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	2.312	→	6.477	31,6%	1.340 = 58,0%	381 = 16,5%
Vrouwen	2.592	→	7.034	38,4%	1.629 = 62,8%	573 = 22,1%

BEROEPSASPIRATIES Stad Gent

TOTAAL

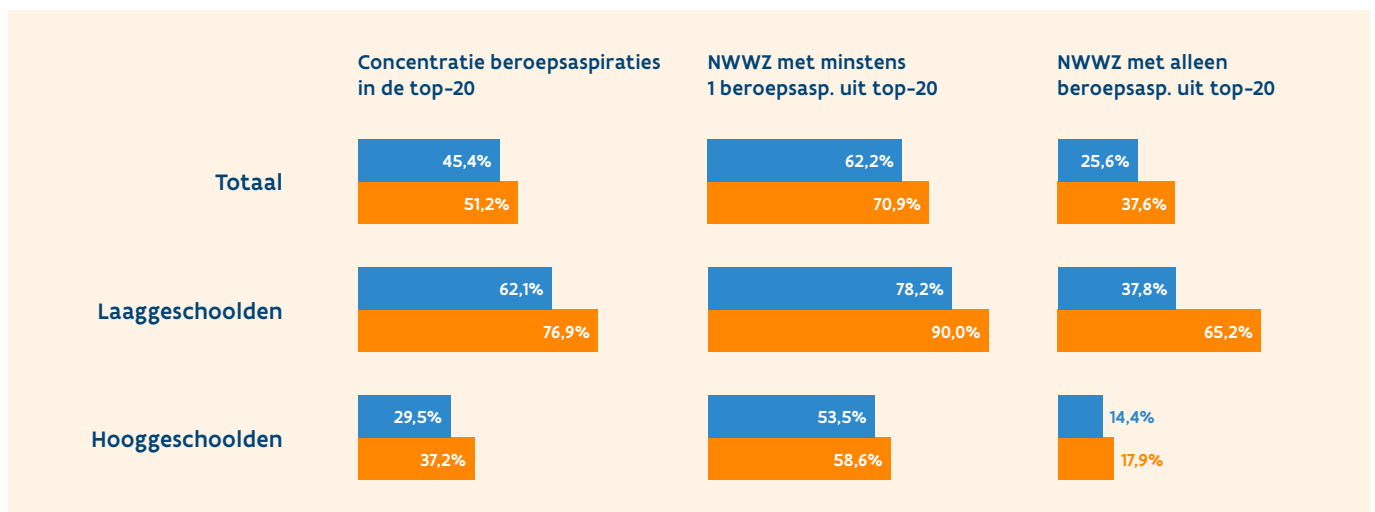
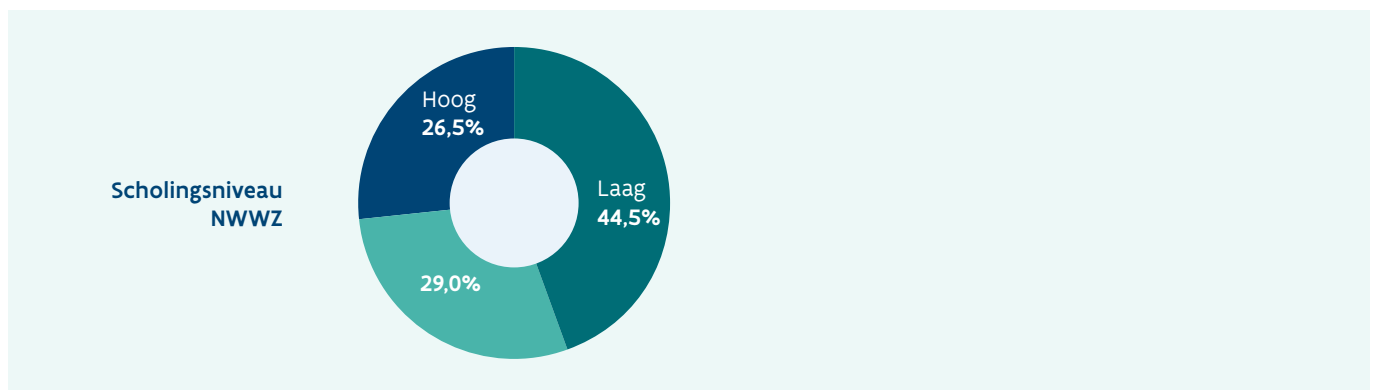
	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	6.177	→	17.785	45,4%	3.843 = 62,2%	1.584 = 25,6%
Vrouwen	4.639	→	11.913	51,2%	3.290 = 70,9%	1.746 = 37,6%

LAAGGESCHOOLDEN

	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	2.903	→	8.446	62,1%	2.269 = 78,2%	1.096 = 37,8%
Vrouwen	1.909	→	4.359	76,9%	1.718 = 90,0%	1.244 = 65,2%

HOOGGESCHOOLDEN

	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	1.328	→	3.707	29,5%	710 = 53,5%	191 = 14,4%
Vrouwen	1.535	→	4.337	37,2%	899 = 58,6%	275 = 17,9%

BEROEPSASPIRATIES Stad Brugge

TOTAAL

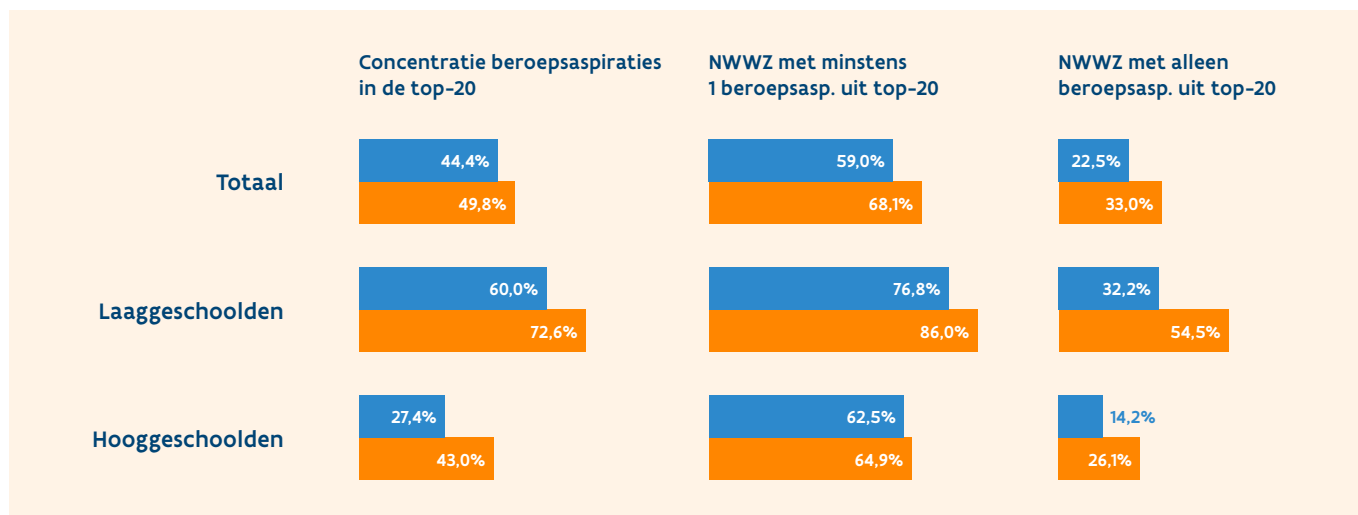
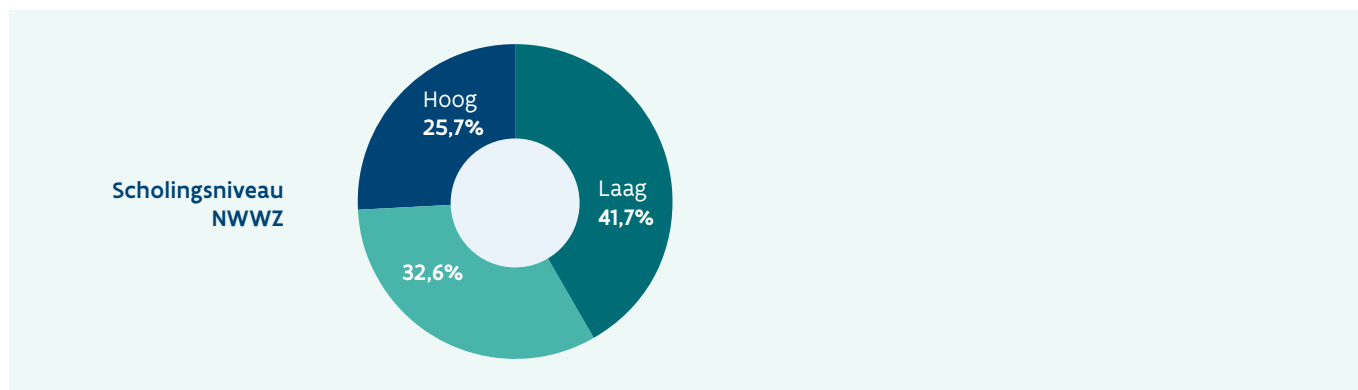
	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	1.424	→	3.938	44,4%	840 = 59,0%	321 = 22,5%
Vrouwen	1.048	→	2.702	49,8%	714 = 68,1%	346 = 33,0%

LAAGGESCHOOLDEN

	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	695	→	1.988	60,0%	534 = 76,8%	224 = 32,2%
Vrouwen	336	→	833	72,6%	289 = 86,0%	183 = 54,5%

HOOGGESCHOOLDEN

	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	267	→	687	27,4%	167 = 62,5%	38 = 14,2%
Vrouwen	368	→	912	43,0%	239 = 64,9%	96 = 26,1%

BEROEPSASPIRATIES Stad Hasselt

TOTAAL

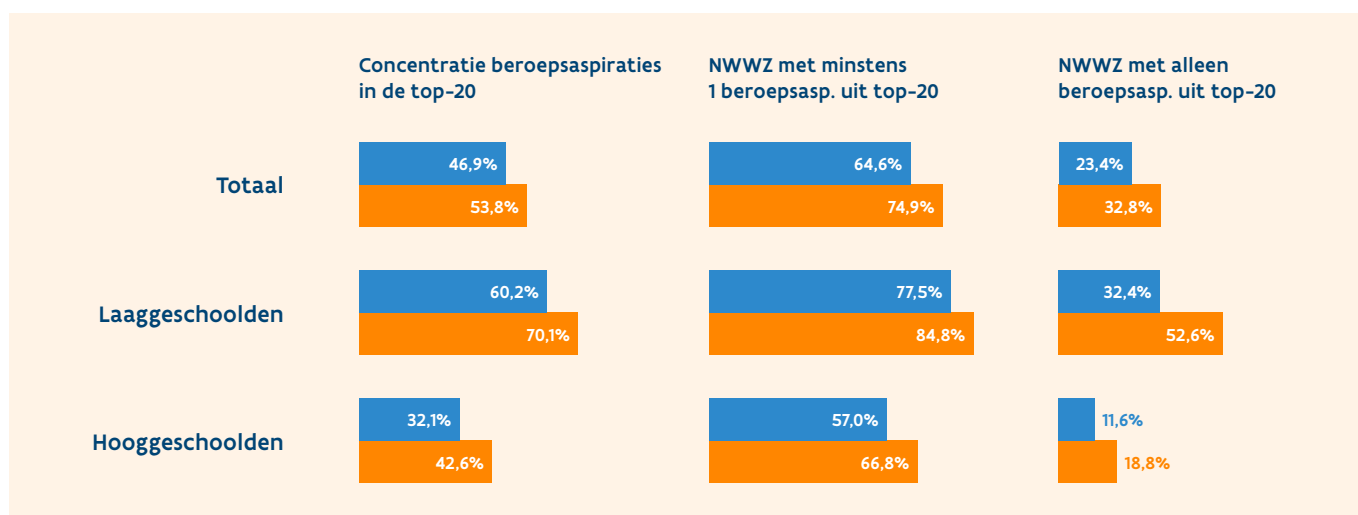
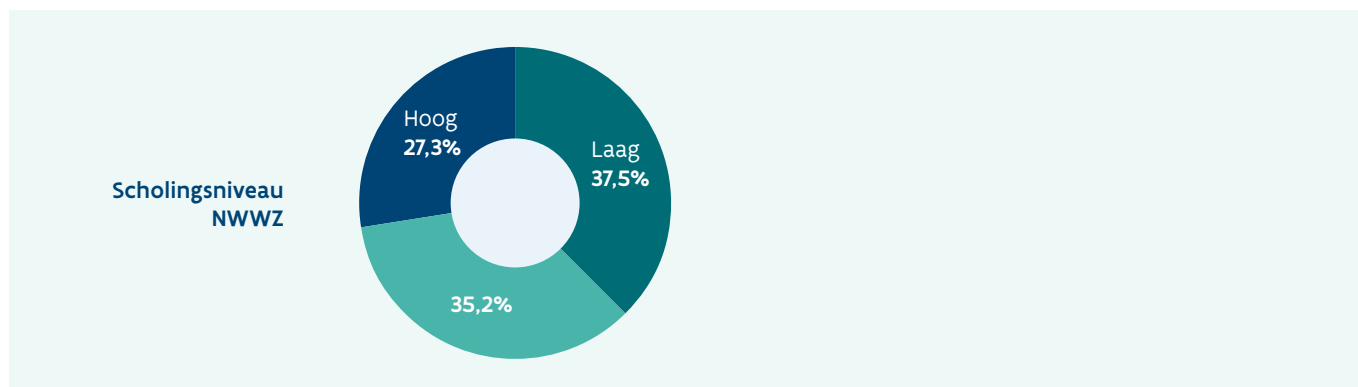
	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	1.203	→	3.529	46,9%	777 = 64,6%	281 = 23,4%
Vrouwen	998	→	2.895	53,8%	748 = 74,9%	327 = 32,8%

LAAGGESCHOOLDEN

	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	515	→	1.534	60,2%	399 = 77,5%	167 = 32,4%
Vrouwen	310	→	786	70,1%	263 = 84,8%	163 = 52,6%

HOOGGESCHOOLDEN

	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	249	→	722	32,1%	142 = 57,0%	29 = 11,6%
Vrouwen	352	→	1.092	42,6%	235 = 66,8%	66 = 18,8%

BEROEPSASPIRATIES Stad Leuven

TOTAAL

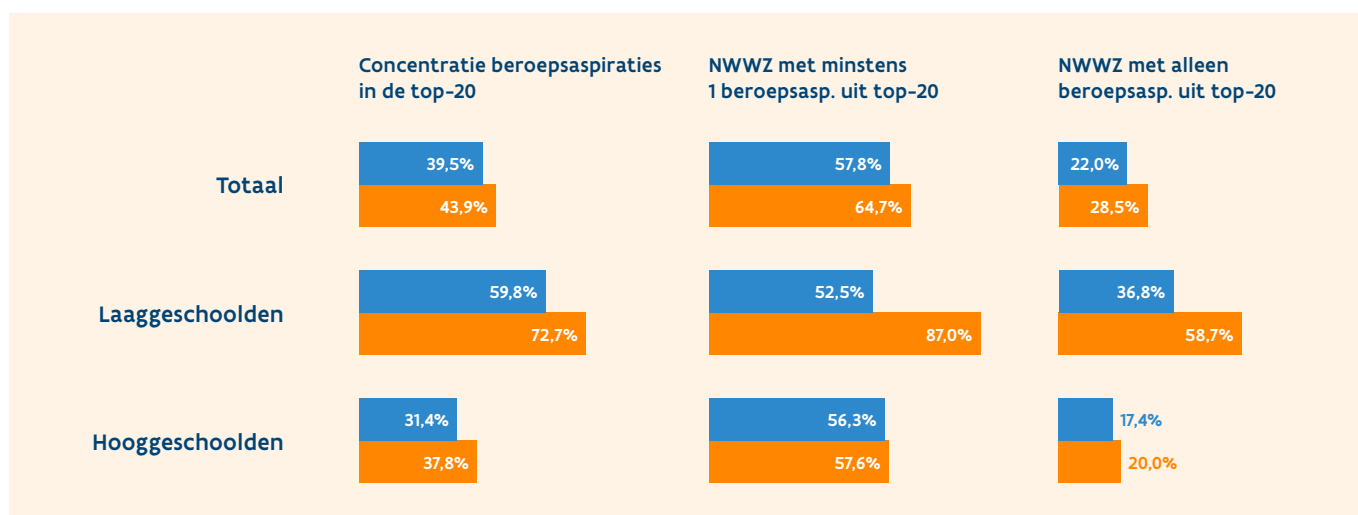
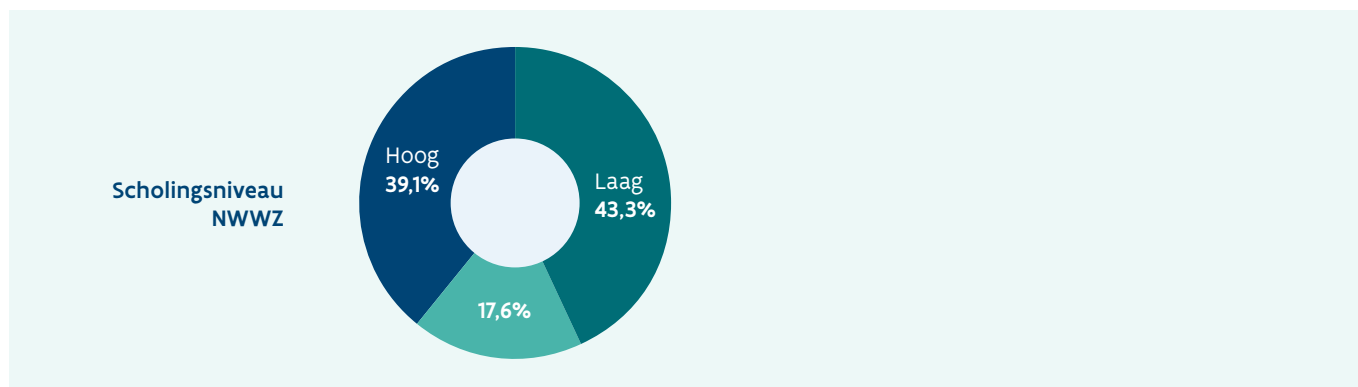
	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	1.638	→	4.537	39,5%	946 = 57,8%	361 = 22,0%
Vrouwen	1.078	→	2.664	43,9%	697 = 64,7%	307 = 28,5%

LAAGGESCHOOLDEN

	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	907	→	1.755	59,8%	476 = 52,5%	235 = 36,8%
Vrouwen	269	→	568	72,7%	234 = 87,0%	158 = 58,7%

HOOGGESCHOOLDEN

	NWWZ		Beroepsasp.	Waarvan in top-20	NWWZ met minstens 1 ber.asp. uit top-20	NWWZ met alleen ber.asp. uit top-20
Mannen	517	→	1.371	31,4%	291 = 56,3%	90 = 17,4%
Vrouwen	545	→	1.472	37,8%	314 = 57,6%	109 = 20,0%

Afdeling Strategie, Team Monitoring

Redactie

Kris De Graef

Contactpersoon

Joris Ghysels

Meer cijfers

arvastat.vdab.be

studiedienst@vdab.be